

Asia: VN/31908/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (sairaalat)

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit leikkaustoimintaa koskevista muutosehdotuksista (terveydenhuoltolaki 45 §)

-

Kommentit kiireellisen hoidon tarpeen arviota ja kiirevastaanottotoimintaa koskevista säännösehdoista (terveydenhuoltolain 50 §:n 1 ja 2 momentti)

-

Kommentit monierikoisalaisen ympärivuorokautisen päivystyksen keskittämistä koskevista säännösehdoista (terveydenhuoltolain 50 §:n 3-5 momentit ja voimaansäilyttämislain 59 §:n kumoaminen)

-

Kommentit ympärivuorokautista perusterveydenhuollon tai akuuttilääketieteen päivystystä koskevista sääntelyehdoista (terveydenhuoltolain 51 §:n 6 momentti)

-

Mahdolliset muut hallituksen esitystä koskevat kommentit

-

Kommentit muista säädösmuutosehdoista

-

Kommentit esityksen vaikutusarvioista

-

Tiivistelmä annettavan lausunnon sisällöstä

Kuluttajaliitto ry (myöhemmin "Kuluttajaliitto") kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja esittää kohteliaimmin seuraavat huomiot:

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat ihmisille elintärkeitä palveluita, joiden oikea-aikaisuus, saatavuus ja saavutettavuus on hoidon onnistumisen perusta. Kuluttajaliitto on huolissaan nyt esitettävästä sairaalaverkon karsimisesta. Esityksen seurauksena ympärivuorokautinen päivystys lakkaisi useilla paikkakunnilla ja synnytyskeskukset lakkaisivat Kemissä.

Toimivat perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut luovat kokonaisuuden, jossa ihminen saa tarvitsemaansa hoitoa oikea-aikaisesti eri sairauksiin. Useille terveydenhuoltosektoreille on suunnitteilla heikennyksiä eri lakihankkeiden osalta, mikä tulee näkymään paitsi hoitoon pääsyssä ja potilasturvallisuudessa, mutta rapauttaa myös ihmisten uskoa suomalaiseen terveydenhuoltojärjestelmään. Nyt käsiteltävänä olevan esitysluonnoksen yhtenä tavoitteena on lisätä hoidon yhdenvertaisuutta, laatua ja vaikuttavuutta. Kuluttajaliitto katsoo kuitenkin esityksen vaikutusten olevan suurelta osin päinvastaisia, kun palvelut siirtyvät kauemmas ihmisistä ja niiden saavutettavuus heikkenee.

Kuluttajaliitto haluaa korostaa, että sote-palveluiden tulee sijaita lähellä ihmistä sekä perusterveydenhuollon että erikoissairaanhoidon tasolla. Huomioitavaa on myös, että kansalaiset kokevat hoitoon pääsyn turvaamisen tärkeänä vuorokaudenajasta riippumatta. Kuluttajaliiton teettämän selvityksen (Aula Research 2022, n=1090) mukaan 88% vastaajista oli sitä mieltä, että terveyskeskuksissa tulisi olla tarjolla iltavastaanottoaikoja. Terveyskeskusten kiirevastaanotto toiminnan kehittäminen on siis erittäin tärkeää. Tulee kuitenkin huomioida, että kaikkia sairauksia ei pysty hoitamaan perusterveydenhuollon tasolla ja monet akuutit tilanteet vaativat välitöntä sairaalaan pääsyä. Vanhenevan väestön, lisääntyvän palvelutarpeen ja myös huoltovarmuuden ylläpitämisen näkökulmasta ihmistä lähellä sijaitsevat sairaalapalvelut ovat erittäin tärkeä asia eikä sairaalaverkkoa tule rajata nykyisestä.

Kommentit sosiaalipäivystystä koskevasta erillisestä muistiosta

-

Lumijärvi Julia
Kuluttajaliitto ry, Konsumentförbundet rf